

500 éves a reformáció

1517. október 31. – Luther Márton (Martin Luther) ezen a napon tűzte ki 95 tételét a wittenbergi vártemplom kapujára, - tartja a hiedelem —, mely reformok sorozatát eredményezte az élet minden területén.

Luther fellépése átalakította Európa korabeli vallási térképét, megújította a hit világát. A reformátor gondolkodása azonban messze túlnyúlik a teológia határain. Luther és a későbbi reformátorok, illetve a reformáció hatása a politika, a gazdaság, a zene, a jogtudomány, az anyanyelv és a modern természettudomány kibontakozása, illetve átalakulása terén is tetten érhető.

A reformáció nem pusztán a 16. század emléke. Egy közös örökség mindannyiunknak, melynek nélkülözhetetlen eleme a megújulás. A reformáció 2017-es jubileuma arra keresi a választ: milyen szerepet játszanak a reformáció értékei a mai korban? Hogyan tudunk belőlük meríteni?

A kérdést minden bizonnyal mindenki felteheti magának. 500 év telt el azóta, hogy Luther Márton 95 tételben hirdette a megreformálni valókat. Azóta sem teszünk egyebet, ha jót akarunk, mindenhova, még a facebookra is „kiszégezzük” a világ nagy és apró dolgaiban járó véleményeinket, mert mindig jobbat akarunk. A világ mindig is így ment, ezután is így kell mennie, hogy apránként előbbre léphessünk. Ilyenformán bátran kijelentjük, hogy mindenki „református”, vagy előbb-utóbb annak kell lennie. Az ne izgasson bennünket, hogy történelmileg nem igazolt, tény az, ami félévezreddel ezelőtt a wittenbergi templom kapujában történt. A lényeg, hogy olyan esemény volt, amely a világot megváltoztatta. Ne kisebbsítsük ezt a korszakalkotó eseményt azzal, hogy az emberiség történelme számolhatatlan ilyen, világunkat megjavítani óhajtó igyekezetet jegyzett fel.

A középkor végén történt a világ pusztulása és virágzása között. Luther Márton életútja alatt 1483-tól 1546-ig hatalmas felfedezések következtében a középkorból az újkorba lépett az emberiség.

Azt írják a korszakkal aprólékosan foglalkozó írástudók, hogy az emberek soha nem voltak annyira jámborak és istenfélők, nem kínozták és gyötörték őket annyira az ördögök, démonok és rémálmok, mint ezekben az évtizedekben. Félelem és aggodás a járványok és katasztrófák miatt, jósolták és hitték a világvéget. Történelmünkben, ami után 1520-ban a dicső Szulejmán vezetésével a törökök megszállták Bécset. Pocsék lehetett az emberek hangulata.

Még akkor is, amikor a reneszánsz levegőjében a gazdasági, a kulturális és a tudományos fellendülés időszaka

volt: feltalálók, felfedezők és földrészeket hódító vezéregyhéniségek új világ kezdetét ígérték. Felfedeztük Amerikát, gazdagodtak földrajzi ismereteink, korszerűsödött a hajózás, szaporodtak a nagy felfedezőutak. Kialakult a polgárság, nőtt a jólét. A könyvnyomtatás már néhány évtizeddel korábban működött, Luther tudta és tapasztalta, hogy „A kinyomtatott szónak hatalma van”. A filozófusok az embert magasztalták és kutatták képességeit. A nagy művészek természethű ábrázolására törekedtek. Nikolausz Kopernikusz 1543-ban kijelentette, hogy a Nap a világegyetem középpontja, és ezzel minden bizonnyal az évtized legnagyobb paradigmaváltását indította meg. Luther, miközben talán különleges zseborájával mérte az időt, alig értette az asztronómia illetően való teljes megreformálását. Mégis a hit és a szellem forradalmát hirdette tanításaiban. Nem volt egyedül, amikor a dolgok reformálását tűzte ki célul. Egy kortárs krónikás 1516-ban feljegyezte, hogy mindenütt egyre hangosabban kritizálják a papok viselkedését, a bíborosok, a püspökök, a papok és a szerzetesek is „bort ittak és vizet prédikáltak”. Törvényszerű volt, hogy jönnie kell valakinek, aki bátran előszámlálja Róma megbocsájthatatlan hibáit. Luther cselekedett, küzdött és felemelte szavát, tette, amit igazságérzete követelt. És ebbe belefér az az elképzelés, hogy kiszégezte tétéleit a wittenbergi templom patinás ajtajára.

Példamutatása örök emberi. Nem söpörhetjük a különféle évszázadokban használt divatos szönyegek alá hibáinkat. Reformátusoknak kell lennünk mindhalálig. Kell, hogy azok legyünk, mert másként miként menne világunk előre. Jártunk mi már sokféle táncot. Tangót például, amikor két lépésünk után egy-egy visszalépés következett, tanulhatunk cifrább mozdulatokat is. Reformáció nélkül félévezredes gyakorlatunk után meg nem lehetünk az elkövetkező csökönnyösen jobbnak akart és remélt időkben.

 Magyarországi
Evangélikus
Egyház

PONT

REFORMÁCIÓ
500